

PRORAČUNSKI VODIČ ZA GRAĐANE

Kako bismo Vam omogućili transparentan uvid u plan utroška proračunskih sredstava izradili smo ovaj kratki proračunski vodič čija je svrha da Vam što više olakša razumijevanje temeljnih proračunskih pojmova te pruži pregled planiranih aktivnosti i projekata u 2022. godini u skladu sa utvrđenim dugoročnim ciljevima razvoja Općine Tuhelj.

Što je proračun?

Najkraće rečeno, proračun je plan prihoda i rashoda za neko vremensko razdoblje. Proračun Općine Tuhelj je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci za jednu godinu s projekcijama za naredne dvije.

Slika 1: Struktura proračuna

Kako se donosi lokalni proračun?

Ministarstvo financija na temelju smjernica Vlade sastavlja upute za izradu lokalnih proračuna te ih dostavlja lokalnim jedinicama do 15. kolovoza tekuće godine. Sukladno tim uputama, upravna tijela za financije lokalnih jedinica izrađuju i dostavljaju upute svojim proračunskim i izvanproračunskim korisnicima, koji izrađuju prijedloge financijskih planova i dostavljaju ih upravnom tijelu za financije najkasnije do 15. rujna. Upravno tijelo za financije razmatra prijedloge i usklađuje financijske planove s procijenjenim prihodima te izrađuje nacrt proračuna za iduću i projekcije za sljedeće dvije godine te ih dostavlja izvršnom tijelu (načelniku) najkasnije do 15. listopada. Načelnik utvrđuje prijedlog proračuna i projekcije za naredne dvije godine te ga podnosi Općinskom vijeću na donošenje do 15. studenoga, a ono ga donosi do kraja tekuće godine za narednu godinu.

Tko su korisnici lokalnih proračuna?

Korisnici lokalnih proračuna su institucije koje je osnovala lokalna jedinica te koje se većim dijelom financiraju iz lokalnog proračuna. Njihovi proračunski prihodi i rashodi sastavni su dio lokalnog proračuna. Na 23. sjednici održanoj 22. travnja 2020. godine, Općinsko vijeće Općine Tuhelj donijelo je Odluku o osnivanju dječjeg vrtića Potočić Tuheljski.

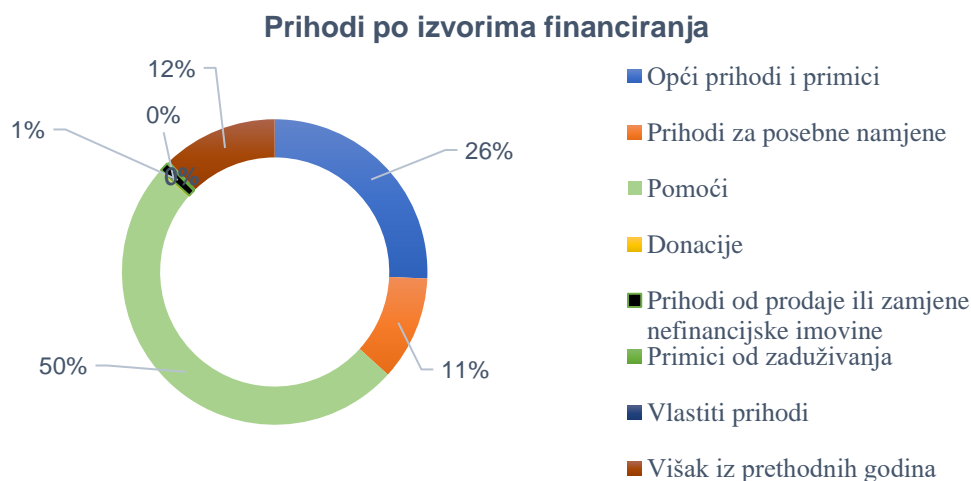
Proračun za 2022. godinu:

U planu proračuna naše Općine za 2022. godinu planirani su ukupni prihodi i primici s prenesenim viškom iz prethodnih godina u iznosu od 16.084.277 kn te rashodi i izdaci u iznosu od 16.084.277 kn, što znači da je zadovoljeno načelo uravnoteženosti. Isto tako, možemo reći da je proračun realan, ostvariv, socijalno osjetljiv i razvojan. Prema prijedlogu proračunskog korisnika planirana su sredstva u ukupnom iznosu od 1.195.100 kn. Troškovi proračunskog korisnika procijenjeni su realno, s izuzećem da će lakše planiranje biti 2022. godine kada će nam biti poznata ostvarenja proračuna tekuće godine. Udio općinskih sredstava u troškovima dječjeg vrtića planiran je u iznosu od 757.000 kn ili 63% ukupnih troškova. Valja istaknuti da je Općina Tuhelj do ove godine sufinancirala ekonomsku cijenu vrtića s 50% zakonskog minimuma (za 22 djece) prosječnog troška 250.000 kn po godini, dok je ove godine postotak povećan na 60% uz puni kapacitet vrtića (42). Razvidno je 100%-tno povećanje broja djece te povećanje troška predškolske djelatnosti za dva puta više! Ostale troškove poslovanja, dječji

vrtić će namiriti od prihoda ostvarenih od učešća roditelja u ekonomskoj cijeni vrtića (408.000 kn), od prihoda od ostalih općina i gradova za djecu čije je prebivalište izvan Općine Tuhelj (30.000 kn) te planiranih 100 kn vlastitih prihoda koji su samo prihodi od kamata na novčana sredstva po viđenju na žiro-računu.

Od kuda se prikupljaju prihodi za financiranje rashoda i izdataka proračuna?

Što se tiče strukture prihoda poslovanja i prihoda od prodaje nefinancijske imovine, najveći dio čine **pomoći** (8.785.527 kn), a odnose se na prihode koji se planiraju ostvariti iz državnog i županijskog proračuna, na temelju prijenosa sredstava iz EU te namjenskih prihoda proračunskog korisnika. Preko 37% pomoći čini udio isplate drugog dijela pomoći od APPRRR-a za kapitalni projekt "Izgradnja i opremanje dječjeg vrtića u Tuhlju" (3.303.527 kn). U suradnji s Lokalnom akcijskom grupom Zagorje-Sutla planira se prijaviti spreman projekt „Izgradnja i opremanje parka s fontanom u Tuheljskim Toplicama“ te se očekuje pomoć Agencije za izgradnju predmetne investicije u iznosu od 375.000 kn. Kapitalne pomoći iz državnog proračuna (200.000 kn) planiraju se ostvariti na temelju prijave na natječaj Ministarstava, a utrošiti u svrhu razvoja, izgradnje i modernizacije komunalne infrastrukture (asfaltiranje cesta). Iz državnog proračuna planiraju se tekuće pomoći u iznosu od 250.000 kn namijenjene za sufinanciranje predškolske djelatnosti. U obliku kompenzacijske mjere i fiskalnog izravnanja planiraju se pomoći iz državnog proračuna u ukupnom iznosu od 620.000 kn za nenamjensko trošenje. Općina Tuhelj tekuće je godine izradila projektnu dokumentaciju za projekt „Rekonstrukcija i opremanje prostora Općine Tuhelj u Društveni dom u Tuhlju“ te se 16. srpnja prijavila na natječaj Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju za provedbu Podmjere 7.4. Ako će projekt biti odobren, planira se stavljanje slobodnog prostora na zgradi DVD-a u funkciju kao društvenog doma za tuheljske udruge. Projekt bi trebao biti financiran u 100%-tnom iznosu pomoći tako da se planira 3.400.000 kn u 2022. godini te identičan iznos u projekciji za 2023. godinu. Ostale pomoći čine: pomoći iz državnog i županijskog proračuna (42.500 kn), a odnose se na sufinanciranje nabave radnih bilježnica i materijala za osnovnoškolce, sredstva za predškolski odgoj te socijalna davanja (pomoć za ogrjev korisnicima zajamčene minimalne naknade) i pomoći od HZZ-a (64.500 kn) planirane za korištenje mjere „Javni rad“.

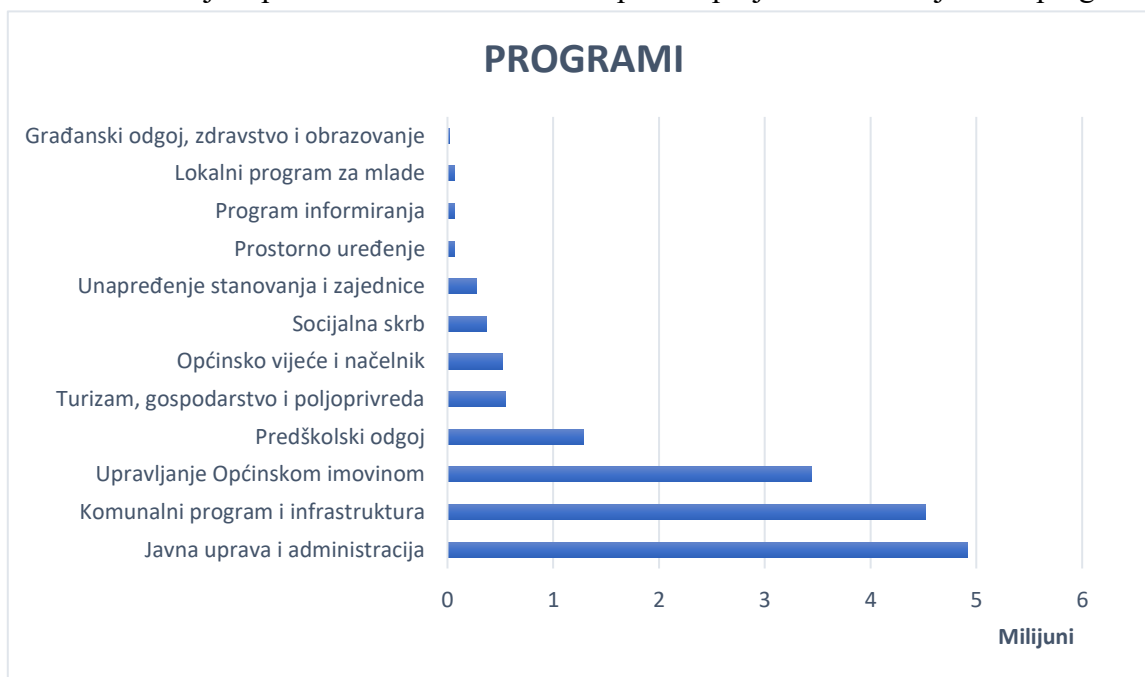

Drugi po veličini su **opći prihodi i primici** (3.370.000 kn) koje čine prihodi od poreza (porez na dohodak, porez na kuće za odmor, porez na korištenje javnih površina, porez na promet

nekretnina i porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića), prihodi od financijske i nefinancijske imovine, prihodi od upravnih pristojbi, prihodi državne uprave i prihodi od kazni. Među njima, najveći udio (77%) čini naš najznačajniji prihod - prihod od poreza na dohodak (2.608.000 kn). Slijedeći u nizu su **prihodi za posebne namjene** (1.798.750 kn) čije je korištenje i namjena utvrđena posebnim zakonima i propisima. Među njima, najveći udio čini prihod komunalne naknade (750.000 kn), zatim prihod od turističke pristojbe (200.000 kn), grobljanske naknade (294.000 kn) te prihodi od komunalnog doprinosa, doprinosa za šume, naknade za eksploataciju mineralnih sirovina, naknade za koncesije i prihoda od prodaje grobnih mjesta, prihodi vodnog gospodarstva, naknada za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada (Općina prihoduje 30% iznosa) te ostali prihodi. Preostale prihode čine **donacije** (30.000 kn) koje planira proračunski korisnik, te **prihod od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja** (150.000 kn) – najam poslovnog prostora u zgradi Općine i u zgradi „Stare škole“ te planirana prodaja naslijeđene imovine - nekretnina u Svetom Križu.

Proračunski rashodi i izdaci

Ukupni **rashodi** planirani su u iznosu od 12.281.750 kn, od čega rashodi poslovanja iznose 5.526.750 kn, a rashodi za nabavu nefinancijske imovine 6.755.000 kn. **Izdaci** za financijsku imovinu i otplatu zajmova planirani su u iznosu od 3.802.527 kn. Rashodi i izdaci raspoređeni su u Posebnom dijelu proračuna na aktivnosti i kapitalne projekte unutar sljedećih programa:

Unutar programa postoje aktivnosti odnosno tekući programi za redovno funkcioniranje sustava, dok su kapitalni programi vezani uz nove investicije. **Proračun za 2022. godinu provodi se kroz 12 programa, odnosno 42 aktivnosti, 26 kapitalna projekta i 6 tekućih projekata.**

Iz datih podataka u tablici proizlazi da najveći trošak predstavljaju poslovi vezani uz javnu upravu i administraciju, no, to je ponajviše iz razloga što se u tom programu nalazi aktivnost otplate kredita gdje je plan otplate glavnice za izgradnju dječjeg vrtića 3.303,527 kn, što čini 67% programa. Najveći udio ulaganja u proračunu tako se odnosi na razvoj komunalnog programa i infrastrukture i sustav odgoja i naobrazbe što je bio i primarni cilj Općine da se stvore uvjeti normalni za 21. stoljeće, odnosno da se predškolski program provodi u dječjem

vrtiću. Značajnije ulaganje očituje se stavljanjem postojeće imovine u funkciju, a to je prostor iznad vatrogasnog doma koji se planira pretvoriti u društveni dom za udruge.

U nastavku ćemo pobrojati značajnije tekuće aktivnosti i projekte: održavanje i energija za javnu rasvjetu (245.000 kn), održavanje nerazvrstanih cesta i ulica (313.500 kn), izvršna uprava i aktivnost upravnog odjela (915.300 kn), troškovi vlastitog komunalnog pogona i njegove opreme (76.000 kn), postavljanje prometne signalizacije; planirana je kupnja jedne kamere za nadzor brzine (75.000 kn), osnovnoškolsko obrazovanje (15.000 kn), organizacija i sustav zaštite i spašavanja (240.000 kn), otplata ostalih glavnica i kamata kredita (542.000 kn), socijalna skrb (369.000 kn) koja obuhvaća naknade i darove za novorođene, sufinanciranje: prijevoza učenika, radnih bilježnica i materijala te školske kuhinje, novčane pomoći učenicima i studentima, sufinanciranje udžbenika za srednjoškolce, škole plivanja, donacija: Crveni Križ Klanjec (25.000 kn), obilježavanje Dana Općine (43.500 kn), su/financiranje programskog rada udruga (155.000 kn), donacije: Župa Tuhelj, Gradska knjižnica i čitaonica u Klanjcu, TZP Biser Zagorja, LAG Zagorje-Sutla, poticanje razvoja poduzetnika (28.000 kn), potpora poljoprivrednicima (80.000 kn), poticanje razvoja OPG-a (20.000 kn), sufinanciranje skloništa za napuštene životinje i kastracija istih (41.000 kn), izrada Izvješća o stanju u prostoru, provođenje aktivnosti iz Lokalnog programa za mlade (62.000 kn), participativno budžetiranje, program informiranja (62.200 kn) koji obuhvaća troškove za Zagorski list, Radio Stubicu, Tuheljski list te održavanje web stranice. U suradnji s Krapinsko-zagorskom županijom planiraju se osigurati besplatne higijenske potrepštine za djevojčice u tuheljskoj osnovnoj školi.

Kapitalne investicije planirane za 2022. godinu:

NAZIV	IZNOS (u kn)
Rekonstrukcija i opremanje prostora Općine Tuhelj u Društveni dom u Tuhlju (1. kat na zgradi DVD-a Tuhelj, Tuhelj 28A)	3.400.000
Uređenje centra Tuhlja s pratećim sadržajem (ukoliko se otvori adekvatan natječaj; dokumentacija je već izrađena 2019. godine)	2.150.000
Asfaltiranje nerazvrstanih cesta (Lipnica Zagorska: odvojak Bednjanec i odvojak Arsovski-Zanoški)	190.000
Izgradnja makadamske ceste (Tuhelj, odvojak Petrinjak) i rekonstrukcija makadamske ceste (Lipnica Zagorska: odvojak Bednjanec)	130.000
Sanacija klizišta u Svetom Križu – odvojak Pulek	500.000
Izrada projektne dokumentacije za izgradnju nogostupa u Bolničkoj ulici	20.000
Proširenje i modernizacija javne rasvjete (Lenišće: Iveković-Zlender, Črešnjevce: odvojak Monaco-Tušak-Bednjanec, Tuheljske Toplice – III. Mihanovićev ogranak (3 lampe))	250.000
Uređenje groblja – Novo groblje (betoniranje stepenica na starom dijelu groblja - nastavak puta do vrha groblja)	20.000
Parkiralište u centru Tuhlja (uklanjanje dotrajalog objekta i izrada projektne dokumentacije za parkiralište)	140.000
Lovački dom u Tuhlju (asfaltiranje prostora ispred lovačkog doma)	40.000
Seljački dom u Proseniku (kupnja predmetne građevine ukoliko se riješe imovinsko-pravni odnosi)	10.000
Izgradnja i opremanje parka s fontanom u Tuheljskim Toplicama	375.000
Šetnica uz potok Horvatska (izrada projektne dokumentacije)	20.000
Nabava opreme za dječji vrtić Potočić Tuheljski (računalo i računalna oprema, aku kosilica i oprema za dječje igralište)	30.000

Slika 1: Trg u Tuhlju

Slika 2: Park s fontanom u T. Toplicama

Projekcije proračuna za 2023. i 2024. godinu obuhvaćaju slijedeće kapitalne projekte čije se ostvarenje planira na temelju sufinanciranja projekata prijavljenih na javne natječaje:

NAZIV
Asfaltiranje nerazvrstane ceste u Lenišću (odvojak Herceg-Kolarec Mladen)
Izgradnja nogostupa (Bolnička ulica u Tuheljskim Toplicama i nogostup Tuhelj – Tuheljske Toplice)
Uređenje podruma i zgrade Općine
Parkiralište u centru Tuhlja (asfaltiranje i izrada parkirnih mjesta)
Šetnica uz potok Horvatska (izgradnja šetnice)
Uređenje groblja – Novo groblje (uređenje ulaza cijele parcele)
Uređenje proširenja groblja u Tuhlju (II. faza) – plan za 2024. godinu
Mrtvačnica na Novom groblju (zamjena dotrajalog crijepa)
Asfaltiranje dijela parkirališta ispred Novog groblja u Tuhlju

Detaljnije *Obrazloženje Proračuna za 2022. godinu s projekcijama za 2023. i 2024. godinu* možete pronaći na našoj web stranici <https://tuhelj.hr/proracun-2022/>.

Za sva pitanja i prijedloge stojimo Vam na raspolaganju:

e-mail: opcina.tuhelj@gmail.com

Tel.: 049/556-105

OPĆINA TUHELJ
Tuhelj 36, 49 215 Tuhelj
www.tuhelj.hr